

Εκπαίδευση Επιμορφωτών Β' επιπέδου Τ.Π.Ε.

Συστάδα 12: Ειδική Αγωγή

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Φυσική δραστηριότητα και υγεία

Ενδεικτικό εκπαιδευτικό σενάριο για μαθητές με κινητική αναπηρία

**ΤΠΕ για διάφορες κατηγορίες μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές
ανάγκες – Κινητική Αναπηρία**

Έκδοση 1η

ΙΟΥΛΙΟΣ 2019

Πράξη:

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ
(ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΤΠΕ)

Φορείς Υλοποίησης:

Δικαιούχος φορέας:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Συμπράττων φορέας:

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. Συνοπτική παρουσίαση του εκπαιδευτικού σεναρίου

Η ενασχόληση με την άσκηση και γενικά ένας δραστήριος τρόπος ζωής αποτελεί γενική σύσταση για τα άτομα όλων των ηλικιών. Σε αυτό το πλαίσιο η κατανόηση από τους μαθητές με κινητικές αναπηρίες των ωφελειών που προκύπτουν σε σωματικό, ψυχικό και κοινωνικό επίπεδο από την συστηματική ενασχόληση με φυσικές δραστηριότητες μπορεί να συμβάλει στην υιοθέτηση ενός δραστήριου και υγιεινού τρόπου ζωής.

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό σενάριο αναφέρεται στην φυσική δραστηριότητα και στα οφέλη που προκύπτουν από αυτήν και περιλαμβάνει τη χρήση λογισμικών τα οποία προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών.

A.1 Τίτλος του εκπαιδευτικού σεναρίου, Τάξη που απευθύνεται

Φυσική δραστηριότητα και υγεία

Απευθύνεται σε μαθητές με κινητικές αναπηρίες που φοιτούν σε ειδικό λύκειο και χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο ή περιπατητήρα για την μετακίνηση τους.

A.2 Δημιουργός του εκπαιδευτικού σεναρίου

Χρυσάγης Νικόλαος Σταύρος, εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής (ΠΕ 11).

A.3 Εμπλεκόμενες Γνωστικές περιοχές

Φυσική αγωγή, Αγωγή υγείας, πληροφορική

A.4 Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Οι μαθητές χρησιμοποιούν το ποντίκι στον υπολογιστή και μπορούν να χειρίζονται τα πλήκτρα space, enter, με τις κατά περίπτωση προσαρμογές.

A.5 Εκτιμώμενη διάρκεια

1 διδακτική ώρα

A.6 Συσχετισμός με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Το σενάριο είναι σε συμφωνία με το σχολικό εγχειρίδιο για τη φυσική αγωγή στο Λύκειο, τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών για μαθητές με κινητικές αναπηρίες και αγωγής υγείας. Συγκεκριμένα, υπηρετεί τους σκοπούς οι οποίοι αναφέρονται στα οφέλη της φυσικής δραστηριότητας και στην υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής από τους μαθητές μέσω της συμμετοχής τους σε κινητικές δραστηριότητες.

A.7 Ανάλυση περιεχομένου

Επιδιώκεται η κατανόηση των ωφελειών που προκύπτουν από την συμμετοχή σε κινητικές δραστηριότητες. Χρησιμοποιούνται λογισμικά που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών.

B. Οι εναλλακτικές αντιλήψεις των μαθητών

Η ανίχνευση της προηγούμενης γνώσης των μαθητών αναφορικά με τη φυσική δραστηριότητα και τα οφέλη της γίνεται με ερωτήσεις μετά την προβολή του πρώτου βίντεο. Η επιλογή των συσκευών εισόδου βασίζεται στην αξιολόγηση του ΚΕΣΥ και της διεπιστημονικής ομάδας.

Γ. Σκοπός και Στόχοι του εκπαιδευτικού σεναρίου

Σκοπός:

Σκοπός του σεναρίου είναι η κατανόηση της σημασίας της φυσικής δραστηριότητας και η υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής από τους μαθητές, μέσω της συμμετοχής τους σε κινητικές δραστηριότητες.

Στόχοι:

1. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Να γνωρίσουν τα είδη της φυσικής δραστηριότητας

Να γνωρίσουν τα οφέλη της φυσικής δραστηριότητας στην υγεία

Να συσχετίσουν τις έννοιες άσκηση και φυσική δραστηριότητα

2. Ως προς την χρήση νέων τεχνολογιών

Να εξοικειωθούν στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή

Να εξοικειωθούν στη χρήση λογισμικών

Να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή ως μέσο μάθησης

3. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας

Να αναπτύξουν κριτική σκέψη

Να αναπτύξουν ικανότητες ομαδικής εργασίας

Δ. Διδακτικό υλικό και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Δ.1 Υλικοτεχνική υποδομή

Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, βιντεοπροβολέας ή διαδραστικός πίνακας

Δ.2 Διδακτικό υλικό

Φύλλο εργασίας, βίντεο, εκπαιδευτικά λογισμικά (εννοιολογικός χάρτης).

Τα παραπάνω λογισμικά επιλέχθηκαν διότι με τον διαδραστικό τους χαρακτήρα προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και δημιουργούν ένα ευχάριστο περιβάλλον μάθησης.

Ε. Περιγραφή και δραστηριότητες υλοποίησης του εκπαιδευτικού σεναρίου

Ε.1 Οργάνωση της Τάξης

Οι μαθητές με κινητικές αναπηρίες παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ως προς τις μαθησιακές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν (γνωστικός τομέας). Στις συνεργατικές δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται στον υπολογιστή χωρίζονται σε ανομοιογενή ζευγάρια αναφορικά με το γνωστικό επίπεδο, έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αλληλοβοήθειας. Αναφορικά με την προσβασιμότητα έχουν γίνει οι αναγκαίες διευθετήσεις που αφορούν α) στη θέση εργασίας των μαθητών, β) στις συσκευές εισόδου στον υπολογιστή, γ) στην διευθέτηση του χώρου που αφορά στη μετακίνηση των μαθητών στην τάξη. Το φύλλο εργασίας είναι προσαρμοσμένο στο γνωστικό και αντιληπτικό επίπεδο των παιδιών έτσι ώστε να μπορούν να συμπληρωθούν από όλους τους μαθητές. Το φύλλο εργασίας συμπληρώνεται ομαδικά από τους μαθητές στο τέλος της διδακτικής ώρας.

Ε.2 Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές

1. Θεωρητική προσέγγιση

Στο διδακτικό σενάριο βασίζεται στη θεωρία του συμπεριφορισμού σε μερικές δραστηριότητες και στη θεωρία του εποικοδομισμού, όπου οι μαθητές χρησιμοποιώντας λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης ασκούν την κριτική τους σκέψη.

2. Μεθοδολογική προσέγγιση

Στο διδακτικό σενάριο εφαρμόζεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας. Οι μαθητές εργάζονται σε ζευγάρια στον ηλεκτρονικό υπολογιστή αναπτύσσοντας πνεύμα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας ενώ ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί και διορθώνει τους εκπαιδευόμενους, όπου χρειάζεται.

3. Διδακτική προσέγγιση με ΤΠΕ

Η χρήση των ΤΠΕ δημιουργεί ευχάριστο και πολυαισθητηριακό περιβάλλον μάθησης το οποίο προάγει την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία. Συγκεκριμένα, τα εκπαιδευτικά λογισμικά τα οποία χρησιμοποιούνται ενδυναμώνουν τη μαθησιακή διαδικασία με διαδραστικό και διασκεδαστικό τρόπο. Συγκεκριμένα, η χρήση του διαδραστικού χάρτη εννοιολογικής χαρτογράφησης επιτρέπει την κατανόηση και τη συσχέτιση των νέων εννοιών μεταξύ τους, συμβάλλοντας στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών.

Ε.3 Περιγραφή δραστηριοτήτων σεναρίου

1. Δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας: αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης και ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών.

Οι μαθητές βλέπουν βίντεο το οποίο χρησιμοποιείται σαν αφορμή. Ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές αναφορικά με τις δυνατότητες ατόμων με κινητική αναπηρία να συμμετέχουν σε διάφορες μορφές φυσικής δραστηριότητας.

2. Δραστηριότητες διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου

Ο εκπαιδευτικός προβάλλει το βίντεο το οποίο αναφέρεται στην φυσική δραστηριότητα και στα οφέλη που προκύπτουν από αυτήν. Ακολουθεί συζήτηση αναφορικά με τις μορφές της φυσικής δραστηριότητας και τα οφέλη της.

3. Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικειμένου

Οι μαθητές συμπληρώνουν ομαδικά διαδραστικό εννοιολογικό χάρτη από το φωτόδεντρο όπου επεξεργάζονται τις πληροφορίες αναφορικά με την φυσική δραστηριότητα και καλλιεργούν την κριτική τους σκέψη αναλύοντας τις σχετικές έννοιες.

4. Δραστηριότητα αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου

Οι μαθητές συμπληρώνουν 1 φύλλο εργασίας σε έντυπη μορφή στο τέλος της διδακτικής ώρας.

Ε. 4 Φύλλα εργασίας

Φύλλο εργασίας 1

Το φύλλο εργασίας 1 περιλαμβάνει ερωτήσεις αναφορικά με τα είδη της φυσικής δραστηριότητας και τα οφέλη της. Οι μαθητές το συμπληρώνουν σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ανάλογα με τη λειτουργικότητα των άνω άκρων τους.

Ε. 5 Δραστηριότητες υλοποίησης του εκπαιδευτικού σεναρίου στην τάξη

1. Δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας: αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης και ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών.

Οι μαθητές βλέπουν το βίντεο <http://photodentro.edu.gr/video/r/8522/558> το οποίο χρησιμοποιείται σαν αφορμή. Στο βίντεο παρουσιάζονται συνεντεύξεις ατόμων με κινητική αναπηρία τα οποία ασχολούνται με θαλάσσιες δραστηριότητες. Ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές αναφορικά με τις δυνατότητες ατόμων με κινητική αναπηρία να συμμετέχουν σε διάφορες μορφές φυσικής δραστηριότητας.

2. Δραστηριότητες διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου

Ο εκπαιδευτικός προβάλλει το βίντεο

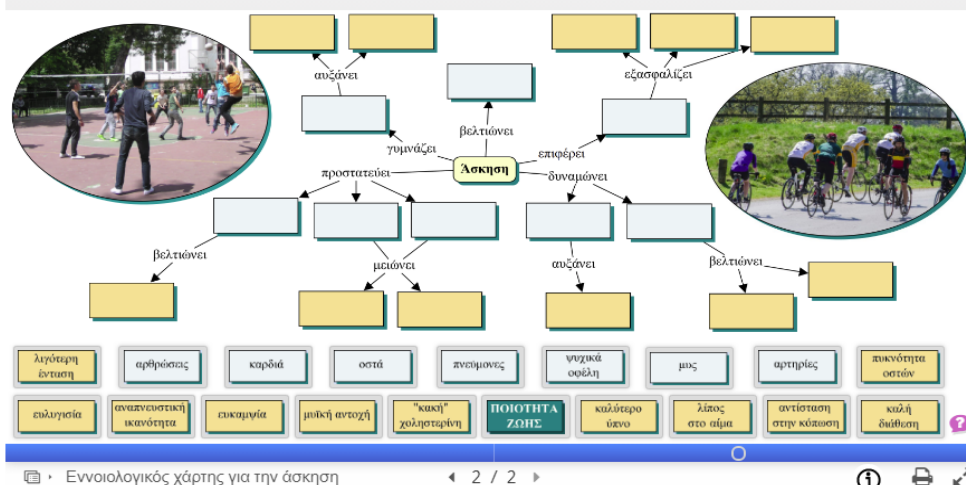
<https://eduadvisor.gr/videos/video/latest/fysiki-drastiriotita> το οποίο αναφέρεται στη φυσική δραστηριότητα και στα οφέλη που προκύπτουν από αυτήν. Ακολουθεί συζήτηση αναφορικά με τα είδη της φυσικής δραστηριότητας και τα οφέλη της.

3. Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικειμένου

Οι μαθητές συμπληρώνουν ομαδικά τον διαδραστικό εννοιολογικό χάρτη στην διεύθυνση <http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10743>

Άσκηση και καλή υγεία

Αφού σύρει τις λέξεις στα κενά, μετακινήσου προς τα κάτω (scroll down) και πάτησε το κουμπί Έλεγχος.

4. Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου

Οι μαθητές συμπληρώνουν 1 φύλλο εργασίας στο τέλος της διδακτικής ώρας.

Στ. Αξιολόγηση

Στ. 1 Αξιολόγηση των μαθητών/τριών

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται μέσα από το φύλλο εργασίας

Στ. 2 Αξιολόγηση εκπαιδευτικού σεναρίου

Η αρχική αξιολόγηση συμβάλλει μέσω της ανίχνευσης των πρωτοτέρων δεξιοτήτων στον κατάλληλο σχεδιασμό και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του σεναρίου.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων που αφορούν στη χρήση των λογισμικών και την εκτέλεση των ασκήσεων στο βιωματικό μέρος. Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί την ανταπόκριση των μαθητών και παρεμβαίνει υποστηρικτικά και διορθωτικά όπου χρειάζεται.

Η τελική αξιολόγηση αφορά στην τελική αποτίμηση της επιλογής των δραστηριοτήτων και των λογισμικών που επιλέχθηκαν.

Z.1 Πρόσθετες πληροφορίες

Το διδακτικό σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις τάξεις του ειδικού γυμνασίου με τις ανάλογες προσαρμογές

Z.2 Βιβλιογραφία – Δικτυογραφία

Κόμης, Β.Ι 2004. Εισαγωγή στις διδακτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών

Ματσαγκούρας, Η. (1995), Ομαδοκεντρική διδασκαλία και μάθηση. Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας κατά ομάδες, Εκδόσεις: Γρηγόρη

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2016/programma_lykeio.pdf

<http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1801>

<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/analytika-programmata-eidikhs-agwghs-kai-ekpaideushs>

http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=200&ep=14.

<http://users.sch.gr/stefanski/amea/aps-kinitikes-1.pdf>

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

ΟΜΑΔΑ:

1. Για ποιους σκοπούς καταναλώνει ενέργεια το σώμα μας;

.....
.....
.....
.....
.....

2. Να αναφέρετε 5 φυσικές δραστηριότητες

.....
.....
.....
.....
.....

3. Ποια είναι τα οφέλη της φυσικής δραστηριότητας;

.....
.....
.....
.....
.....

Το παρόν σενάριο περιλαμβάνεται στο επιμορφωτικό υλικό της εκπαίδευσης επιμορφωτών Β' επιπέδου ΤΠΕ στα ΠΑΚΕ (Συστάδα 12: Ειδική Αγωγή), όπως αναπτύχθηκε/προσαρμόστηκε και αξιοποιήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη (Επιμόρφωση Β' επιπέδου ΤΠΕ)», <http://e-pimorfosi.cti.gr>, του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2014-2020, με τελικό δικαιούχο το ΙΤΥΕ «Διόφαντος».

Το επιμορφωτικό υλικό αποτελεί ιδιοκτησία του ΥΠΑΙΘ και καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Διατέθηκε μέσω της ειδικής πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης της παραπάνω Πράξης (moodle), ενώ την ευθύνη ανάπτυξής του είχε συγγραφική ομάδα εξειδικευμένων εκπαιδευτικών, με επιστημονικούς υπευθύνους την κ. Βενέττα Λαμπροπούλου, Ομότιμη Καθηγήτρια Αγωγής Κωφών του Πανεπιστημίου Πατρών και τον κ. Κλήμη Άντζακα, Επίκουρο Καθηγητή Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

